

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 2: Forslag til lov om ændring af lov om foderstoffer. (Forbud mod anvendelse af antibiotika samt kontrol af indførsel).

Af Keld Albrechtsens (EL) m.fl.
(Fremsat 7/10 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lotte Bundsgaard (S):

Lovforslaget fra Enhedslisten omhandler et forbud mod anvendelse af vækstfremmere i foderstoffer samt et forbud mod indførsel af foderstoffer, der ikke er kontrolleret og erklæret fri for salmonella.

I Socialdemokratiet mener vi, at det er en vigtig problemstilling. Enhedslisten peger på med dette lovforslag. Vækstfremmere er et stort problem for vores sundhed. Vi skal være meget varsomme med brugen af antibiotika hos både mennesker og dyr. Antibiotika bør kun bruges til helbredelse og ikke til forebyggelse af sygdomme. Derfor er det positivt, at vores fødevareminister har gjort så meget for at mindske brugen af vækstfremmere.

Vi har i Danmark lagt afgift på antibiotika og på vækstfremmere. Landbruget har indgået frivillige aftaler om helt at ophøre med at bruge antibiotika fra udgangen af 1999. Vores opfattelse er, at landbruget er interesseret i at være med til at bekæmpe vækstfremmerne.

Vores fødevareminister er gået forrest i EU, har kæmpet og kæmper en kamp for at afskaffe

vækstfremmerne. Vores fødevareminister bevi- ste over for EU's Veterinære Komité, at Avoparcin kunne give resistens. Dette stof er derfor forbudt på europæisk plan. Det samme er ved at ske med flere andre vækstfremmere. Vi er derfor ikke i tvivl om, at flere stoffer vil blive forbudt. Vi er ikke i tvivl om, at vi nok skal kunne overbevise de andre EU-lande om, at vækstfremmere ikke er et godt element i vores fødevarer.

Udviklingen i de andre lande blandt andet den politiske udvikling i Tyskland giver os grund til at være optimistiske på forbrugernes vegne. Vi mener, at fødevareministeren gør det rigtige, når han eksempelvis på rådsmødet i oktober sætter resistensproblemet på dagsordenen. For hvis vi vil overbevise andre lande om de store problemer, der er ved vækstfremmere, kræver det, at vi er et fællesskab, så kræver det, at vi respekterer de regler, vi har lavet for vores fællesskab i EU. I Socialdemokratiet mener vi derfor ikke, at vi her i det danske Folketing skal vedtage love, der overtræder EU's regler.

Det samme gør sig gældende med den næste del af forslaget. Forslagets anden del handler om, at foderstoffer skal være kontrolleret og være fundet fri for salmonella og andre sygdomme. Vi er igen enige med forslagsstillerne i, at det er dybt problematisk, hvis foderstoffer indeholder salmonella eller andre sygdoms- fremkaldende bakterier. Vi er enige med forslagsstillerne i, at vi skal bruge de bedste midler til at forhindre salmonella og andre sundheds- skadelige ting i vores foderstoffer.

Imidlertid mener vi, at de bedste midler er at bygge videre på nationale handlingsplaner for udryddelse af salmonella, at stikprøvekontrollere importen af vort foderstof og at arbejde på en fælles og stram politik på europæisk plan. Det var det, vores fødevareminister gjorde, da han på rådsmødet den 26.-28. september gjorde alle landene opmærksomme på problemet og orienterede om vores indsats imod salmonella. Et fællesskab fungerer ikke, hvis landene ikke overholder spillereglerne. Derfor mener vi, at vi gør forbrugerne en bjørnetjeneste, hvis vi forbyder os imod de fælles spilleregler i EU.

Vi er i Socialdemokratiet enige i målet med forslaget, nemlig at sikre vores foderstof, men vi mener, at vi kan gøre det langt bedre end det, som L 2 indeholder. Vi kan derfor ikke tilslutte os forslaget.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg kan jo konstatere, at Socialdemokratiets og Enhedslistens grønne hjerte banker i samme takt. Det springende punkt er så midlerne. Jeg kunne forstå, at Socialdemokratiet siger, at de ligesom må finde ud af det i EU i fællesskab. Men er det ikke rigtigt, vil jeg spørge fru Lotte Bundsgaard om – nu vil jeg så gå ind i den juridiske diskussion, som optager Socialdemokratiet – at man så her, altså set ud fra Socialdemokratiets præmisser, skal skelne mellem, at noget af det her dog er muligt eller kunne være muligt i EU-sammenhæng? Jeg tænker på, at EU jo selv har en beskyttelsesklausul i rådsdirektivet om tilsætningsstoffer, og at den her beskyttelsesklausul jo netop kan bruges i situationer, hvor man siger: Ja, her er et alvorligt problem.

Tilsætningsstofdirektivets artikel 11, der jo altså har udgangspunkt i landbrugsartikel 43, peger jo netop på, at i det tilfælde, hvor tilsætningsstof udgør en fare for mennesker eller dyr og deres sundhed og for miljøet, jamen dér er det vigtigt så at sige, at vi selv fejrer for egen dør så meget som vel muligt. Er det ikke en vigtig national indsats netop at udnytte en sådan lov til bristepunktet? Men lad mig så indrømme med det samme, at hvad angår indførsel af foderstoffer, jamen der har jeg kun ét ord tilbage at sige, og det er nødretsargumentet.

Men dér synes jeg også, det ville være værdigt, netop når vi er enige, at der er nogen, der går foran og siger: Av min arm, her er grund til at bruge nødret. Lad os gøre det.

Første næstformand (Birte Weiss):

Man får altså ikke længere taletid ved at vende ryggen til formanden.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Jeg er som sagt meget enig med hr. Søren Kolstrup i, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, og at vi skal gå lige til strengen, men jeg mener ikke, at vi skal overtræde fællesskabets regler. Så kan man godt begynde med alt muligt juristeri. Jeg synes, at vi skal sige, at det her kan vi ikke gøre på grund af EU-reglerne. Vi kan så, som Enhedslisten siger, bruge nødretten. Dér er vurderingen jo også, at man heller ikke kan gøre det på en så generel ting som den her.

Så jeg synes, vil jeg sige til hr. Søren Kolstrup, at det vil gavne hans og min fælles kamp

mod vækstfremmere og salmonella bedre, at vi arbejder inden for fællesskabet og prøver på at bruge de regler og overbevise de andre lande – ligesom vi har fået forbudt to vækstfremmere – i stedet for at overtræde reglerne, som hr. Søren Kolstrup jo også ved at vi gør, hvis vi vedtager det her lovforslag.

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil sige, at Venstre selvfølgelig har megen sympati for indholdet i lovforslagene, men vi har ikke megen sympati over for, at de fremsættes nu. Nu hvor dansk landbrug selv har erklæret – og det har de gjort for mere end et år siden – at man vil til at udfase brugen af vækstfremmere. Så hvorfor nu vride armen om på landbruget? Jeg ved ikke, om Enhedslisten har et behov for at hævde sig, inden landbruget selv klarer tingene.

Allerede i foråret stoppede man brugen af vækstfremmere til slagtesvin, nemlig den 1. april 1998, og man har erklæret, at man vil stoppe totalt med brugen af vækstfremmere, inden vi går ind i det næste årtusind, altså inden godt et år. Danmark har herved som den største svineeksportør inden for to år frivilligt stoppet brugen af vækstfremmere. Det synes jeg er ganske imponerende af landbruget, når man tænker på, hvad Christiansborg har bebyrdet landbruget med som tak. Her tænker jeg på vandmiljøplan, skrappe krav til staldindretning, dyrkefri bræmmer, jordskatter, øgede grundskatter, og så kan man dertil lægge de faldende priser.

Så jeg mener, at landbruget har nok at se til, og vi mener i Venstre, at vi skal stole på den erklæring, som landbruget har fremsat; den indeholder en realistisk deadline. Man skal nemlig tænke på balanceforholdet mellem en for hurtig udfasning og dermed et øget forbrug i forhold til antibiotika i sygdomsbekæmpelsen.

Ministeren har allerede kunnet bruge denne erklæring som løftestang over for Europa-Kommissionen, og det synes vi ministeren har gjort ganske udmærket, og det er rart, at vi kan tale med vægt i dansk landbrug.

Vi skal i mellemtiden sikre, at dansk landbrug får en fair omtale, en fair behandling og frem for alt en fair konkurrence med andre lande. Nu må så de såkaldte politiske forbrugere opfylde deres hårde krav til landbruget ved at lægge hård valuta ved køledisken i forhold til danske kvalitetsvarer og altså købe danske landbrugsvarer, så undgår vi helt import. Det

nytter ikke noget, at vi slagter landmanden og så skal importere grisene.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører, hr. Karsten Nonbo, om, hvad udtrykket en for hurtig udfasning betyder. Hvad er en for hurtig udfasning? Efter min opfattelse kan man bare stoppe forbruget af vækstfremmere fra dag til dag, og de få producenter, der måtte have helt særlige problemer, kan jo så få en dyrlægeordineret medicin. Så spørgsmålet er: Hvad er en for hurtig udfasning?

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal spørge hr. Nonbo: Hvordan skal et forslag, der skaber en yderligere garanti og en yderligere sikkerhed for, at dansk landbrug bliver fri for vækstfremmere, kunne opfattes som chikane? Hvordan skal et forslag, der yderligere underbygger den frivillige aftale, hvordan skulle det være en chikane over for dansk landbrug? Er det ikke tværtimod at række hånd til dansk landbrug?

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Det kan godt være, hr. Søren Kolstrup mener, det er at række hånd til dansk landbrug, men jeg mener, det er at række en knyttet hånd til dansk landbrug. Det er jo således, at man er i gang med at udfase det hurtigst muligt, og det giver mig anledning til at sige det samme til hr. Kristen Touborg, at det skal udfases hurtigst muligt, men det skal jo ikke udfases så hurtigt, at det medfører, at vi skal have et øget forbrug til sygdomsbekæmpelse. Men jeg er sikker på, at landbruget udfaser det hurtigst muligt, og det vil sige, at hvis landbruget kan, så vil landbruget jo stoppe fra dag til dag.

Lene Espersen (KF):

Selve tankegangen i Enhedslistens beslutningsforslag, altså på lang sigt at sørge for, at man ikke længere tilsætter antibiotika til foderstof og også forhindrer, at man indfører foderstoffer, der indeholder salmonella, har vi megen sympati for. Derfor synes vi også, at det er i orden, vi får en debat om det i Folketingssalen i dag. Problemet er bare, at de midler, som Enhedslisten ønsker at tage i brug, nemlig at lave en ensidig dansk indsats, er helt klart i strid med

EU-reglerne, og helt principielt har Det Konservative Folkeparti den holdning, at de regler, som vi er med til at vedtage på EU-plan, skal vi også overholde. Det er i det hele taget også i forbrugers interesse – det er jo forbrugeren, vi først og fremmest tænker på her – at man sørger for, at der er ensartede regler, og at vi altså overholder dem.

Jeg synes også, det måske er på sin plads på nuværende tidspunkt i debatten at understrege, at selv om Enhedslistens beslutningsforslag bliver vedtaget, vil det jo ikke være en sikkerhed for den danske forbruger, for vi har jo et indre marked, og vi har en fri bevægelighed af varer, og da det ikke indgår som en del af det her beslutningsforslag, så vil det jo faktisk ikke sætte den danske forbruger i en meget bedre situation.

Så skulle forbrugerne i hvert fald til at rode rundt i kølediskene og rundt på hylderne for at finde ud af: Hvor kommer det her fra, og hvilket foderstof er blevet brugt til at producere den her dåsebøf? Så derfor synes jeg, at det her måske nok nærmere er et spørgsmål om at ville give en falsk tryghed, som ikke batter så meget på længere sigt, hvis man ser på det med forbrugersøjne.

Jeg synes, det er flot, at landbruget er gået foran og har sagt, at for Danmarks vedkommende vil man udfase brugen af antibiotika ved udgangen af 1999. Men som princip mener jeg, hvis vi skal se på det her med forbrugersøjne, at det drejer sig om, at vi skal få løst problemet på EU-plan, og jeg synes derfor også, det er på sin plads at rose både fødevareministeren og sundhedsministeren for de tiltag, de allerede har sat i gang på det her område.

Jeg tror også, det er vigtigt for den debat, der foregår lige nu, at vi allerede har vundet et par sejre. Vi har i hvert fald vundet sejren med hensyn til Avoparcin, der er blevet forbudt. Med hensyn til Virginiamycin er det jo sådan lidt tvivlsomt, hvordan den ender, men der er meget, der tyder på, at tingene udvikler sig i den rigtige retning.

Derfor skal mit spørgsmål til fødevareministeren være: Hvorledes står det til med EU's foderstoffdirektiv, som vi jo har diskuteret ad flere omgange? Hvilke initiativer har man i gang for at få denne her proces yderligere frem? Men som udgangspunkt er vi enige i det, som er målet for Enhedslisten. Vi mener blot, at vi tilgodeser forbrugerne mest ved at gøre det på EU-plan.

Kristen Touborg (SF):

Forslagsstillerne ønsker med forslaget at sikre, at antibiotiske vækstfremmere ikke må tilsættes foderet, og at foderstoffer, som importeres til Danmark, af oprindelseslandets myndigheder er undersøgt og erklæret fri for salmonella og andre sygdomsfremkaldende bakterier.

Vedrørende debatten om antibiotiske vækstfremmere de senere år er det jo paradoksalt, at man i mange år har fodret raske dyr med antibiotika, og debatten har jo rent faktisk også haft en positiv effekt for fjerkræ- og svineproducenterne, idet man har erkendt det uholdbare i at fortsætte med at anvende vækstfremmere til raske dyr, samtidig med at man i landbruget ønsker at tegne et mere grønt og dyrevenligt billede af dansk landbrug.

Først meddelte fjerkræproducenterne, at de ville ophøre med forbruget. Dernæst meddelte svineavlere for ca. et år siden, at man ville ophøre med at anvende vækstfremmere til fedesvin, og her i foråret har svineavlere så endelig indgået en aftale med fødevareministeren om, at vækstfremmere heller ikke må anvendes til smågrise og ungsvin efter 1999.

I SF finder vi, at det er en positiv udvikling, der er foregået de sidste par år. Det er bare ærgerligt, at landbruget er så længe om at beslutte sig. Det skader omdømmet.

Jeg tror, SF var det første parti, som foreslog forbud mod at anvende antibiotiske vækstfremmere i foderet, og det er efterhånden adskillige år siden. Det principielle synspunkt har vi stadig, så vi støtter forslaget, også selv om aftalen mellem landbruget og ministeren vel nok løser problemet i løbet af godt et års tid.

Vi er ligeledes positive over for forslaget om, at foderstoffer, som importeres til Danmark, skal være fri for sygdomsfremkaldende bakterier, men hvordan det rent teknisk kan sikres – ja, se, det vil vi gerne medvirke til at få afklaret under udvalgsarbejdet.

Christian H. Hansen (DF):

I Danmark er vi vant til god forbrugerbeskyttelse på det område. Når jeg taler om forbrugerbeskyttelse for det her område, så er det i første omgang forbrugerne af produktet, altså forbrugerne af foderstoffer. Der er faktisk allerede på nuværende tidspunkt udarbejdet foder til smågrise uden antibiotika, som flere og flere landbrug benytter sig af. Det er noget, som er sket af frivillighedens vej, og der er ingen tvivl om, at der i den kommende tid vil være skær-

pet konkurrence blandt udbyderne af foderstoffer – også i udlandet, hvor man også vil undgå antibiotika i foderet.

Landbruget har her for nylig selv vist, bl.a. med aftalen om stop for vækstfremmere ved udgangen af 1999, at man inden for erhvervet er villig til at indgå i og være foregangsmand for nogle gode tiltag. Det tror jeg også vil ske på det her område. Ud fra dette synspunkt mener jeg – med den udvikling, der er i gang herhjemme – at forslaget her fra Enhedslisten er lidt overflødigt, og vi kan ikke støtte det.

Annie Lunde Hansen (CD):

Vi er i CD ikke et øjeblik i tvivl om, at der bag dette lovforslag ligger et ædelt motiv om at sikre menneskers og dyrs sundhed.

CD deler befolkningens bekymringer omkring disse forhold. Enhedslistens forslag har dog den væsentlige mangel, at en evtentuel vedtagelse vil være i strid med EU-retten, og CD mener, at et nationalt lovforslag af denne art er den forkerte måde at føre politik på, når det angår dette område.

Også den del af forslaget, der vedrører særlige foranstaltninger for at hindre indførsel af foderstoffer inficeret med salmonella m.v., er uforenelig med EU-retten, og CD kan derfor ikke støtte det.

Vi vil gerne opfordre ministeren til fortsat at sikre en effektiv stikprøvekontrol med indførte foderstoffer. CD er utrolig glad for, at de danske landmænd nu har indgået en frivillig ordning, så de stopper brugen af vækstfremmere den 31. december 1999 og gerne før, hvilket jeg også tror mange gør.

Så CD støtter ministerens fortsatte kamp i EU og ser frem til, at resultatet vil blive et stop i alle lande, og den dag hejser vi flaget.

Som det fremgår af mit indlæg, kan CD ikke støtte Enhedslistens forslag.

Vibeke Peschardt (RV):

Det er ikke engang 3 år siden, at Avoparcin som den første af de ni vækstfremmere på grundlag af behandling i medier osv. blev forbudt, og det var på dansk forskning og dansk foranledning, at Avoparcin som den første blev forbudt i EU.

Jeg synes, at Danmark, Fødevareministeriet, regeringen og Folketinget, hvem det nu kan være, fortjener ros for at have taget denne her sag op og for at have gjort det på så seriøst forskningsmæssigt grundlag, som sket er.

Jeg har meget sympati for det forslag, der ligger her fra Enhedslisten, men kan naturligvis ikke støtte det.

Nu er det jo sådan, at vi snart skal have valg til Europa-Parlamentet, og jeg kan da godt forstå, at Enhedslisten har behov for at markere deres EU-modstand. Sådan hører og læser jeg det jo også. Man ved godt, at et forslag af denne her type ikke kan gå igennem. Man ved også godt, at det ikke kan gå igennem på grund af EU-reglerne. Enhedslisten ved også godt, at der er mange, der synes, det kunne være udmærket helt at forbyde de antibiotiske vækstfremmere. Og endelig er der jo altså indgået den frivillige aftale, der specielt er af interesse for smågriseproduktionen, vil jeg sige, for det er jo dem, der på sigt kommer til at kunne mærke det, at landbruget selv afvikler det.

Der er sådan set ingen grund til forslaget, og derfor så er det vel også sådan, som jeg sagde før, at Enhedslisten har fremsat det, fordi de gerne vil markere sig, hvilket man ikke kan gøre, når man er medlem af klubben i EU. Men vi er altså stadig væk tilhængere af det medlemskab.

Thorkild B. Fransgaard (FP):

Fremskridtspartiet støtter lovforslagets intentioner. Der er ingen tvivl om, at det er den vej, det vil gå, men at presse lovforslaget igennem nu, tror vi ikke vil være positivt over for landbruget.

Landbruget har besluttet, at de både positivt og aktivt vil gå i gang med en omstilling, hvor man ikke bruger vækstfremmere i foder. Den omstilling tager nogen tid, og derfor finder vi det ikke rigtigt at vedtage lovforslaget med ikrafttræden en bestemt dato, nemlig allerede den 1. januar. Men som sagt: Selve lovforslagets intentioner støtter vi, således som jeg også kan forstå at det brede flertal gør.

Med en omstilling ude i husdyrbrugene tænker jeg ikke så meget på landmanden. Han kan sagtens omstille. Men når man skal gå over til ikke at bruge vækstfremmere, altså penicillin, så går der nogen tid, og hvis vi ikke giver landmanden tid til det, så sker der det, at han automatisk og nødvendigvis må bruge noget mere penicillin til at sprøjte dyrene med, for dyrene er vænnet til, at der skal være vækstfremmere i foderet. Derfor skal der en omstillingstid til.

Det er klart, at vi støtter selve intentionen i lovforslaget, og det tror jeg at alle gør. Men lad

os nu se, om det, der er sat i gang i landbruget, ikke lykkes. Det er jeg faktisk overbevist om at det gør. Altså støtte til lovforslagets intentioner, men med ikrafttræden en bestemt dato. Som det er fastlagt her, vil vi ikke være med til det. Vil man ændre det til, at det bliver noget andet, vi sigter efter, ja, så kan vi selvfølgelig støtte det.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Hr. Fransgaard siger sådan lidt frit citeret, at når dyrene først har vænnet sig til, at de skal have vækstfremmere i foderet, så kræver det en afvænningsperiode. Det er efter min bedste overbevisning ganske enkelt forkert.

Jeg er helt overbevist om, at hr. Fransgaard kan gå ud til et meget stort antal svineproducenter, som er holdt op med at anvende vækstfremmere i foderet, og få bekræftet, at den påstand intet belæg har overhovedet.

Derimod er det rigtigt, at hvis man har nogle særlige forhold i staldene, hvor der er en tæt belægning, sådan at bakteriepresset er meget stort på besætningen, så kan man være nødt til at anvende antibiotika for at opretholde det sundhedsstade, som man har. Men det er heldigvis, må man sige, i de få tilfælde, at det er problemet, og derfor er påstanden om, at det bare vil føre til mere antibiotikaforbrug, efter min bedste overbevisning simpelt hen forkert.

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FP):

Jeg må sige til SF's ordfører, at det kan man selvfølgelig have forskellige meninger om.

Men jeg kan sige, at for ganske kort tid siden var jeg til et møde med svineproducenter her i Danmark, og det var lige bestemt deres begrundelse for, at vi skulle være forsigtige.

De er ikke interesseret i at bruge vækstfremmere, men det er helt klart, at hvis det sker fra den ene dag til den anden, så vil der være brug for mere penicillin. Og jeg kan så frit, uden at jeg har nogen papirer på det, sige, at jeg den aften fik at vide, at da Sverige gik over til det, kom der et kæmpe merforbrug af penicillin, fordi det gik for hurtigt derovre med at omstille sig.

Men vi kan have forskellige meninger om det.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Ja, for mig lyder det fuldstændig, som om hr. Fransgaards dokumentation bygger på et parts-indlæg, og der er grænser for, hvad man kan bygge på et sådant.

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):

Det er naturligvis glædeligt, at området her har fortsat bevågenhed. Der er nu ikke noget nyt i det; det har det faktisk haft i rigtig mange år. Helt tilbage i 1970 var der et EF-direktiv, hvori der i bemærkningerne står, at tilsætningsstofferne ikke må udsætte dyrs og menneskers sundhed for farer og ikke tilføje forbrugeren af animalske produkter skade. Så det er altså et område, der har haft bevågenhed i meget lang tid, og det skal det fortsat have.

Man kan så have den opfattelse, at det forholder sig sådan, at målet helliger midlet. Og det er dér, at vi i Kristeligt Folkeparti må stå af, da det tilsyneladende er klart for enhver, at det strider mod EU's regler på området.

Vi er enige i hensigten. Vi er enige i, at det fortsat skal have både vores og offentlighedens bevågenhed. Men vi er også af den opfattelse, at regeringen gør et stort stykke arbejde på området. Derfor vil vi også støtte regeringens forslag om et generelt EU-forbud mod antibiotiske vækstfremmere i husdyrfoderet, og vi må melde fra over for forslaget her, som det foreligger.

Første næstformand (Birte Weiss):

Fødevarerministeren og derefter ordføreren for forslagsstillerne.

Fødevarerministeren (Henrik Dam Kristensen): Jeg synes, at man med rette kan give en karakteristik af den danske diskussion omkring vækstfremmere, nemlig som et eksempel på, at saglighed rent faktisk belønner sig.

Jeg tror, det måske er klogt at stoppe op og bare bruge et par enkelte minutter på at fortælle Enhedslisten og hr. Søren Kolstrup, hvad forhistorien i realiteten er her.

Forhistorien er jo netop den, at vi er mange, som igennem lang tid har været optaget af, at antibiotika er et følsomt middel, som kun skal bruges, når mennesker eller dyr er syge, og ikke et middel, som skal bruges, fordi man har dårlige staldbetingelser for at få dyrene til at vokse hurtigt.

Derfor sagde vi også fra starten, at her har vi i realiteten to muligheder. Vi kan over for EU-

systemet, over for WTO-systemet osv. forsøge at argumentere det igennem på nogle sådan lidt mere følelsesbetonede argumenter, og jeg tror nok, at en hurtig konklusion sagde os, at det nok ikke var muligt.

Derfor gik vi – sagt til hr. Søren Kolstrup – den anden vej. Vi gik nemlig den saglige vej. Vi satte os ned, og så sagde vi: Nu må vi undersøge det her til bunds. Og på baggrund af danske forskningsresultater og en dansk indsats så havde jeg for noget, der ligner en uge siden, den mest glædelige dag i den tid, hvor jeg har været minister.

Forud var gået først et forbud fra dansk side imod Avoparcin, og fordi det var ordentligt, det var sagligt, så blev det efterfølgende til et EU-forbud.

Når vi er så optaget af det, så er det netop, ligesom også en taler før mig har været inde på, fordi det ikke er ligegyldigt, om det her kun er noget, vi gør i Danmark, eller om det er noget, vi gør i hele Fællesskabet, for den sags skyld i hele verden, for vi samhandler med fødevarer, og derfor er det så afgørende, at vi trækker internationalt.

Efter Avoparcin har vi fortsat med at undersøge de forskellige typer af vækstfremmere, og vi har også forbudt Verginiamycin.

For ganske kort tid siden kom Danmark på verdenskortet, når vi taler om resistensudvikling. Hvad er det, der dækker sig bag denne her diskussion omkring resistens og for meget brug af antibiotika? Ja, det er jo det meget skræmmende fremtidsperspektiv, at fordi vi bruger for meget antibiotika både til dyr og til mennesker, kan vi – og der er nogle lande, der er i den situation – ikke behandle selv harmløse sygdomme. Resistenskonferencen her i København, hvor det for første gang lykkedes at samle både de ansvarlige, når det gælder humansiden og også veterinærsiden, var et afgørende skridt i bestræbelserne på en fornuftig anvendelse af antibiotika.

Resistenskonferencen mundede i øvrigt også ud i, at WHO bad Danmark om at være referencelaboratorium og følge den internationale udvikling, når det gælder resistens.

Og til hr. Søren Kolstrup: Det fik vi, fordi Danmark er kendt, ikke kun i Europa, men i hele verden, for at være seriøs på dette her område.

Her i oktober måned havde vi Rådsmøde blandt landbrugsministrene, og her fik vi en god og lang diskussion omkring antibiotiske

vækstfremmere, og her må jeg fortælle hr. Søren Kolstrup, at konklusionen på dette møde var, at kommissærens talsmand efterfølgende var ude at sige, at Kommissionen kraftigt overvejer at forbyde fire vækstfremmere, nemlig de fire, som vi har størst problemer med. Og med det må jeg sige, at nedtællingen til vækstfremmerens endeligt klart er begyndt.

Vi står i en situation, hvor det danske initiativ og den danske indsats båret på saglighed endelig er ved at bære frugt. Vi står i en situation, hvor vi har lavet en frivillig aftale med erhvervet herhjemme om, at man udfaser antibiotiske vækstfremmere, inden vi kommer til udgangen af 1999 og gerne før.

Det er den situation, og derfor må jeg sige til hr. Søren Kolstrup, at det er på grænsen til det populistiske, og hvis man fulgte hr. Søren Kolstrup og Enhedslisten, er det også på grænsen til fuldstændig at ville fjerne den seriøsitet, som Danmark har, og dermed ville kampen mod vækstfremmere faktisk komme til at lide skade.

Jeg er meget glad ved den massive realistiske indstilling, som jeg har hørt fra et bredt flertal af Folketingets partier om denne her problemstilling.

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal takke for de synspunkter, som er fremført.

Jeg skal også takke for, at der er en lang række af ordførerne, som har udtrykt, at de har sympati for det her forslag; de har i hvert fald sympati for intentionerne. Det ville jo selvfølgelig også være mærkeligt, hvis der var nogen, der åbent stod frem her for at sige, at de går ind for vækstfremmere, når det netop er dokumenteret, at det er skadeligt, at det er noget, der inviterer til flere salmonellabakterier, at det er noget, der inviterer til, at vi får mindre styr på tingene.

Jeg skal også takke hr. Kristen Touborg, fordi han var indstillet på også på et teknisk niveau at drøfte, hvordan man kunne realisere intentionerne i forslaget, og det vil vi meget gerne være med til fra Enhedslistens side.

Måske bortset fra en enkelt eller to ordførere kan man summere det sådan op, at de gode viljer er til stede, men det er jo også handlingerne, der ses på.

Deroverfor står der så to synspunkter. Man kan sige, at det ene er båret frem af det, som ministeren taler om, saglighedens vej og troen

på, at man via det gode argument kan flytte bjerge, og at man også kan flytte bjerge i EU. Jeg synes, det er rigtigt at sige, at det faktisk på det her punkt er lykkedes at bevæge os et stykke fremad.

Men jeg synes også, det er interessant at konstatere, at det jo ikke er Enhedslisten, men at det er statsministeren, der har talt om Danmark som et foregangsland med hensyn til husdyrsundhed.

Jeg synes også, det er interessant at bemærke, at når man fra ministerens side og fra en række ordføreres side taler om, at det her er i strid med EU-reglerne, er det også spørgsmålet, hvordan man opfatter EU-reglerne, at der er den tolkning, at der kan være nogle lande, der har et ønske om at prøve EU-regler af.

Jeg erkender fuldt ud, at i en del af vores forslag, altså selve forbudet mod vækstfremmere, som består af antibiotika, der mener jeg, at der kan være tale om – og det synes jeg da var interessant at høre en kommentar til – at man kan jo prøve at bruge EU's egne love, tilsætningsstofdirektivets artikel 11. Men hvad angår kontrol med import, jamen der er jeg da den første til at erklære, at dér handler det om nødret.

Må jeg så ikke i den forbindelse sige: Er der noget, der er Enhedslisten fremmed, så er det, at der skulle være sådan nogle taktiske ydre – jeg tør næsten ikke bruge de ord, som ministeren brugte – populistiske begrundelser. Det var stærke ord, hr. minister.

Vi er ligesom ministeren båret frem af: Hvordan kan vi speede den her proces op? Man kunne også tage det positivt og sige: Hvordan kan vi egentlig sikre, at netop det arbejde, som ministeren gør, yderligere bliver garanteret, nemlig at vi får en offentlig garanti? Er det virkelig sådan, at vi i den her sal så at sige skal save tungen over på os selv, sige: Jamen vi har ikke umiddelbart noget power, men vi kan håbe på, at vi kan fremme noget i EU, vel vidende at det, der skaber dynamik i EU, kunne være, at der rører sig så meget som muligt nationalt?

Jeg synes faktisk i den her sammenhæng, at, javel, ministeren er gået foran med en frivillig aftale, men det springende punkt er jo: Hvad er det, der sikrer, at en frivillig aftale får noget power udenlands? En frivillig aftale? Jamen vi risikerer jo, det ved vi med frivillige aftaler, at de stærke, de, der har råd, tør overholde aftalen, og de, der har en dårlig økonomi – lad os formulere det sådan – jamen de prøver på at finde smuthullerne, og netop derfor er det jo så vig-

tigt at sikre, at der også er et offentligt stempel i den her sammenhæng.

Så mit spørgsmål til ordførerne skal lyde: Mener man i ramme alvor, at der skulle være en modsætning mellem vores initiativ her og så det, der er blevet gjort? Javel, på saglighedens grundlag, på frivillighedens grundlag, ingen tvivl om det. Der er ikke én, heller ikke under- tegnede, der har villet klandre det arbejde. Næ, vores pointe er faktisk, hr. minister, at vi er så interesserede i at udbygge det, at stemple det. Akkurat ligesom vi inden for fødevarer har et Ø-mærke, der netop sikrer og garanterer, at her er noget at stole på, så ved vi, at det er vigtigt, at der også er en offentlighed bagved, at der er en styring bag den aftale, som ministeren har indgået.

Så mit håb er fortsat, at man kan få den her forsamling til at drøfte, hvordan vi kommer videre og umiddelbart – med streg under umiddelbart – skaber noget dynamik.

Fødevarerministeren (Henrik Dam Kristensen): Da der jo er bred enighed, skal man måske være sig for unødigt at forlænge debatten, men et par enkelte kommentarer, hr. Søren Kolstrup.

Jeg tror, det var udtrykket »skal vi ikke have noget national power på det her område?« Alle, der har fulgt den her debat, tror jeg virkelig må tilkendegive, at er der et område, hvor der har været national power på, så er det rent faktisk med hensyn til vækstfremmere. Jeg tror ikke, der er nogen, som interesserer sig for den her diskussion i Europa, som ikke ved, at det er Danmark, som gentagne gange og vedvarende har sat det her både på den faglige dagsorden og på den politiske dagsorden.

Så kommer jeg frem til det interessante, hvor jeg også synes, der er en misforståelse fra hr. Søren Kolstrups side, som nu snakker om frivillighed. Vi taler ikke om frivillighed; vi taler om forbud. Vi har så fået en sidegevinst i Danmark, hvor dansk landbrug har lyttet og frivilligt har besluttet at afvikle vækstfremmere, men formålet for, tror jeg, et meget bredt flertal i Folketinget har været et forbud mod vækstfremmere, og nu står vi lige foran det.

Vi har én, der er forbudt. Vi har en udtalelse fra kommissærerne på det her område om, at de overvejer at forbyde yderligere fire. Vi havde et Rådsmøde i oktober, hvor samtlige mine kolleger tog ordet og havde en indgangsvinkel, der sådan langt hen ad vejen flugtede den dan-

ske, så det er vigtigt for mig, hr. Søren Kolstrup, at understrege, at her pjatter vi ikke rundt med nogle frivillige aftaler på EU-plan osv., vi taler om og går konkret efter forbud, og det har vi kunnet komme meget langt hen ad vejen med, fordi vi har beholdt både den faglige og politiske saglighed i den her diskussion.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Ud fra den logik og de begrænsninger, som ministeren har pålagt sig selv, må der ikke herske et øjeblik uenighed om, at der er gjort noget på nationalt plan med udgangspunkt i den logik, som ministeren har pålagt sig selv, og det er, at man skal fremme det her mest muligt gennem EU-systemet, o.k., og så lave en frivillig aftale. Herom er der ingen tvivl inden for denne logik.

Men hvad skulle der være i vejen for, at man søgte at underbygge den, styrke den logik ved, at man brugte – og det vil jeg da gerne have ministerens bekræftelse på, at EU jo dog også har et regelsæt omkring tilsætningsstoffer til foderstoffer – at man brugte just den regel, at man som tidligere nævnt just brugte landbrugsartiklens artikel 43, og hvad den har været med til at hjemle, at man netop brugte dette direktiv – ja, ja, lige til grænsen, lige til dråben – netop for at styrke det, som ministeren selv kæmper for, så ministeren selv får så meget styrke som vel muligt.

Så er jeg udmærket klar over, at der er en anden del af forslaget, hvor vi er ude i en anden argumentation, og det er nødretsargumentationen. Det er noget andet. Men er ministeren ikke enig i, at det er korrekt ligesom at skelne mellem disse to forhold? Og nu prøver jeg på at gå ind på ministerens præmisser.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**5) Første behandling af lovforslag nr. L 4:
Forslag til lov om ændring af lov om husdyr-
sygdomme. (Påbud om karantæne for svin
indført til Danmark).**

Af Keld Albrechtsen (EL) m.fl.
(Fremsat 7/10 98).

Lovforslaget satte til forhandling.

Forhandling

Fødevareministeren (Henrik Dam Kristensen):
I Fællesskabet er der fastsat regler, der nøje re-
gulerer samhandelen med levende dyr. Vi har
direktiver, der fastsætter de betingelser, der
skal være for, at dyrene kan omsættes i med-
lemslandene, og også hvilke tiltag eller certifi-
kationer afsenderlandets veterinære myndighed
skal give omkring sundhedstilstanden.

Vi har et andet direktiv, hvor der gælder det
princip, at produkter, herunder også svin, ved
samhandel af afsenderlandet skal kontrolleres
lige så omhyggeligt, som hvis det var bestemt
til det nationale marked. Afsenderlandet skal
gennem sin kontrol sikre, at de betingelser, der
er opstillet i Fællesskabet for samhandel med
den pågældende dyreart eller det pågældende
produkt, rent faktisk er opfyldt.

Samhandelskontrollen er således harmonise-
ret på Fællesskabsniveau, og der er også afsat
regelsæt, der indeholder detaljerede regler om,
hvordan vi forholder os, hvis smitsomme syg-
domme som svinepest eller andre sygdomme
skulle opstå. Det tror jeg vi skal være meget op-
mærksomme på at få fastholdt.

Netop det, at vi i den slags situationer agerer
ud fra Fællesskabsprincipper, er helt afgørende,
hvis vi vil holde situationen under kontrol, og
vi har jo egentlig også med glæde kunnet kon-
statere, at det sidste udbrud af svinepest, som
vi har diskuteret så meget også her i Folke-
tingssalen, med udgangspunkt i Holland, og
som har bredt sig blandt andet til Tyskland, ja,
dér det har jo vist sig, til trods for talrige ons-
dagsspørgsmål og alt muligt andet, at vi rent
faktisk kunne håndtere situationen både natio-
nalt og i EU-samhandel.

Lad mig så sige som noget mere principielt,
at jeg fortsat vil være optaget af, at det her fore-
går på så højt et niveau som overhovedet mul-
ligt. Derfor er det også beklageligt, at vi kan
konstatere, at alt for mange af medlemslandene

ikke har været i stand til at leve op til det, som
de selv har tilkendegivet at de vil leve op til,
nemlig zoonosedirektivet. Heldigvis har det
østrigske formandskab sagt, at det vil de sørge
for at vi også kommer til at debattere i indevæ-
rende år, og her vil Danmark endnu en gang
gøre, hvad vi kan for at få så høj en standard
som overhovedet muligt.

Så til Enhedslisten må jeg sige: Vi har beslut-
tet i 1986, at vi vil være en del af det fælles in-
dre marked. Med den beslutning var der også
nogle ting, som fulgte med, blandt andet det
helt principielle, det vigtige ved den beslutning,
nemlig at vi kan samhandle på tværs af lande-
grænser.

Derfor er svaret ikke national enegang for
samtlige 15 medlemslande, for så var vi tilbage
ved det, der var udgangspunktet. Svaret er, at
vi på så højt et niveau som overhovedet muligt
får løftet samtlige medlemmer af Fællesskabet.
Det synes jeg faktisk det på en række områder
går godt med, og så er der områder, blandt an-
det zoonosedirektivet, hvor jeg godt så, at der
kom lidt mere gang i det, og det har vi så gjort
os bestræbelser for fra dansk side.

Så jeg må med de bemærkninger fra regering-
gens side afvise forslaget.

Lotte Bundsgaard (S):

Dette lovforslag omhandler igen bekæmpelse af
salmonella. Forslagsstillerne foreslår, at svin,
der skal indføres i Danmark, skal have været i
karantæne og være fundet fri for salmonella.
Lovforslaget indeholder mange af de samme
problemstillinger som lovforslag nr. L 2, som vi
behandlede lige før.

Jeg vil derfor gerne henvise til min ordfører-
tale for dette lovforslag og blot tilføje følgende:

Vi skal gøre alt, hvad vi kan for at forhindre
indslæbning af svinepest, DT104 og andre ond-
artede sygdomme. De eksisterende frivillige kar-
antæneordninger er et skridt på vejen. Den fri-
villige karantæneordning har således allerede
én gang fanget DT104.

Men vi skal også fortsætte stikprøvekontrol-
len. Vi skal fortsætte arbejdet i Danmark for be-
kæmpelse af salmonella, og vi skal fortsætte
kampen i EU for at indføre fælles regler, der
sikrer forbrugernes sundhed.

I Socialdemokratiet vil vi derfor gerne opfor-
dre fødevareministeren til at fortsætte sit arbej-
de på at hindre udbredelsen af salmonella både
nationalt og europæisk. Det mener vi man gør
bedst ved at samarbejde med de andre EU-